

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K.

Dato:
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh.: Charlotte Lauritsen
Sagsnr.:
Dok.: CHA21270

Vedlagt fremsendes til orientering 5 eksemplarer af delredegørelsen ”Forløbet af ungdomssanktionens første år” udarbejdet af Justitsministeriets Forskningsenhed.

Redegørelsen indeholder en kvantitativ beskrivelse af forhold vedrørende forløbet af ungdomssanktionens første år, idet der oplyses om anbringelsernes varighed og antallet af institutionskift. Der oplyses endvidere om årsagerne til institutionsskift mv., og det belyses i redegørelsen, hvorledes afviklingen af ungdomssanktioner i øvrigt er forløbet, herunder hvilke vanskeligheder der har vist sig under afviklingen. Endelig indeholder redegørelsen oplysninger om, hvor mange af de unge, der har begået ny kriminalitet.

Det fremgår af redegørelsen, at der har vist sig forskellige problemer med afviklingen af ungdomssanktionen, som antagelig vil kunne modvirke den specialpræventive effekt, som er formålet med sanktionen.

For så vidt angår forhold, som vedrører Justitsministeriets ressortområde, er der bl.a. peget på følgende emner:

- *Anke af domme:* Det anføres i redegørelsen, at anke af domme vedrørende ungdomssanktion skaber praktiske problemer med hensyn til fastsættelse af ungdomssanktionens starttidspunkt.
- *Flere samtidige domme:* I redegørelsen anføres det, at unge i nogle tilfælde før ungdomssanktionens afslutning idømmes ubetingede frihedsstraffe på grund af ny kriminalitet, som er begået, mens ungdomssanktionen er under afvikling. Der kan være stor risiko for, at dette modvirker målet med ungdomssanktionen og demotiverer de unge. Det synes at være væsentligt at finde en hensigtsmæssig løsning på dette problem.

Jeg vil nu sammen med anklagemyndigheden drøfte anbefalingerne med henblik på at afklare, om det er muligt evt. i forbindelse med anklagemyndighedens påstandsnedlæggelse at tage højde for de påpegede uhensigtsmæssigheder.

Inden for Socialministeriets ressortområde er der bl.a. peget på følgende forhold:

- *Tiltag under fase 1:* Det anføres i redegørelsen, at det kan forekomme uhensigtsmæssigt, at der ikke igangsættes flere initiativer under den forholdsvis lange periode (2-4 måneder) i sikret afdeling. Bl.a. kunne det forekomme oplagt at arbejde med de kortvarige kognitive adfærdsprogrammer under fase 1, eksempelvis ”Anger Management”.
- *Mange miljøskift:* Det følger af redegørelsen, at de unge ved siden af den planlagte overførsel fra sikret til åbent opholdssted i gennemsnit har ca. to yderligere overførsler mellem opholdssteder/institutioner i løbet af det første år. Mange af institutionsskiftene er begrundet i de unges adfærd, bl.a. rømning, vold, truende adfærd mv. Det synes dog relevant at overveje, om det ikke er muligt i højere grad end i dag at fastholde de unge på samme opholdssted, således at de mange miljøskift begrænses.
- *Behandling og programvirksomhed:* I redegørelsen anføres det, at der er meget få tegn på, at afviklingen af ungdomssanktionerne er forbundet med andre tiltag som f.eks. misbrugsbehandling, kognitive adfærdsprogrammer og andre former for behandlingstiltag. Endvidere anføres det, at det er meget væsentligt, at der i meget højere grad, end det tilsyneladende gøres i dag, sættes ind med massive foranstaltninger, som er afpasset den enkelte unges behov og individuelle evne til at drage nytte af behandlingen.
- *Mangel på egnede opholdssteder:* Det anføres, at det kunne være ønskeligt, at kommunernes behov for opholdssteder kortlægges, og at det beskrives, hvilke behandlingstiltag mv., opholdsstederne forventes at kunne tilbyde de unge. Det anføres dog også, at Socialministeriet har oplyst, at der på landsplan har været ledige pladser, der var etableret med henblik på ungdomssanktionens fase 2, og at en del af disse pladser nu er nedlagt.

Justitsministeriet har indhentet en udtalelse fra Socialministeriet vedrørende de ovennævnte anbefalinger.

Socialministeriet har i den anledning oplyst, at ministeriet er opmærksom på de ovenfor anførte kritikpunkter, men at man også har noteret sig en række lyspunkter.

Socialministeriet har i relation til en forbedret behandlingsindsats i de sikrede afdelinger og i forbindelse med ungdomssanktionen i øvrigt anført, at der er ydet støtte til metodeudviklingspro-

jekter og efteruddannelse, og at der på finansloven for 2004 blev afsat 7,5 mio. kr. til efteruddannelse i forbindelse med indsatsen over for kriminelle og kriminalitetstruede unge.

I relation til spørgsmålet om kontinuitet i behandlingsforløbet har Socialministeriet anført, at kontinuitet i behandlingen af de unge forudsætter planlægning fra kommunens side og forudsætter, at de unges adfærd ændres, så det er muligt at beholde dem på den samme institution. Socialministeriet påpeger, at det er tilfredsstillende, at næsten alle unge i åbne anbringelsessteder er under uddannelse eller i arbejde, og at ca. to tredjedele har opholdt sig i den samme institution gennem forløbet.

For så vidt angår anbefalingen om, at foranstaltningerne bedre skal afspejle den enkelte unges behov, bemærker Socialministeriet, at der med anbringelsesreformen, som socialministeren har fremsat lovforslag om i Folketinget, lægges op til en forbedring af sagsbehandlingen. Dette sker gennem en styrkelse af arbejdet med undersøgelser og handleplaner samt ved bedre uddannelse af sagsbehandlerne. Samtidig vil der blive en bedre kontrol med kommunernes håndtering af sagerne. Ankestyrelsen får således flere muligheder for at tage sager op af egen drift og skal lave flere undersøgelser af kommunernes sagsbehandling.

Socialministeriet har i relation til spørgsmålet om eventuelt manglende egnede pladser i åbent regi oplyst, at det er de enkelte amter, der i dag har forpligtelsen til at etablere det fornødne antal pladser i forhold til målgruppen. Hvis den enkelte kommune har problemer med at få de unge anbragt, skal kommunen derfor rette henvendelse til amtet, således som det også fremgår af Socialministeriets vejledning om ungdomssanktionen til kommunerne m.fl. af 11. marts 2003. Som en særlig tilskyndelse til en hurtig udbygning af egnede pladser har Socialministeriet ydet støtte til etablering af et antal pladser, fortrinsvis i de amter, der har sikrede pladser, med henblik på at skabe sammenhæng i indsatsen. På landsplan har der været tale om ledige pladser i enkelte af anbringelsesstederne, endog i et sådant omfang, at det har været på tale at nedlægge et anbringelsessted, der er fokuseret på målgruppen. Kommunernes praksis antages i øvrigt at ville blive nærmere belyst under den fortsatte evaluering af ungdomssanktionen, der foretages af Justitsministeriet og Socialforskningsinstituttet.

I forhold til spørgsmålet om det fornødne antal sikrede pladser er der senest i forbindelse med finanslovforslaget for 2004 afsat midler til 25 ekstra sikrede pladser. Der vil således ved udgangen af 2005 være sket en fordobling i antallet af sikrede pladser i forhold til år 2000.

I redegørelsen omtales et behov for vejledning til kommuner m.fl. I den forbindelse har Socialministeriet oplyst, at der i 2002 og 2003 blev udsendt vejledninger om ungdomssanktionen til kommuner og andre relevante parter.

Justitsministeriet bemærker afslutningsvis, at der alene er tale om en devaluering af ungdomssanktionen, og som det fremhæves i redegørelsen, er det ikke muligt på det foreliggende grundlag at vurdere, om ungdomssanktionen har en større specialpræventiv effekt end andre sanktioner.

/